

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2024-08-19

Ärende
TN 2024-0755

Handläggare
Erik Norling
08-123 33110
Erik.norling@regionstockholm.se

Trafiknämnden
2024-09-24, punkt 7

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Beslut om uppdrag att förbereda ett pilotprojekt med en spärrfri tunnelbanestation

Ärendebeskrivning

I regionfullmäktiges budget för 2024 har trafiknämnden fått i uppdrag att förbereda ett pilotprojekt med en spärrfri tunnelbanestation. Detta ärende avser beslut om hur uppdraget ska genomföras.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Förvaltningschefen ges i uppdrag att genomföra ett pilotförsök under 2025 samt återkomma till trafiknämnden med en utvärdering i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

I regionfullmäktiges beslut om budget för 2024 har trafiknämnden fått i uppdrag att förbereda ett pilotprojekt med en spärrfri tunnelbanestation. Pilotprojektet ska kunna genomföras under 2025. Projektet ska genomföras på

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2024-08-19

Ärende
TN 2024-0755

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

en tunnelbanestation utanför de mest trafikerade och belastade delarna av kollektivtrafiken. Målet är att utreda möjliga konsekvenser för människors resande och påverkan på intäkterna.

Överväganden

Pilotprojektet föreslås starta den 15 december 2024 i samband med tidtabellskiftet (T25) och pågå i upp till 12 månader. Utvärdering genomförs under projektets gång och en slutrapport planeras efter att utvärderingen är färdigställd.

Uppdragets genomförande

- Utvärdering kring Pilotstation
- Stationsutformning
- Stationsbemanning
- Informationsutformning
- Intäktssäkring
- Marknadsundersökningar
- Resultatanalys

Pilotstation

Trafikförvaltningen har gjort en bedömning av val av lämplig station utifrån resenärsmängd (trängsel och evenemang), stationsutformning, bussförbindelser och säkerhetsaspekter att utföra pilotprojektet på. Tunnelbanestationen Näckrosen (blå linje) är en medelstor station i Stockholms tunnelbanenät med två uppgångar där piloten gäller hela stationen vilket innebär båda uppgångarna dvs en helt spärrfri tunnelbanestation. Dagligt resenärflöde uppgår till cirka 6400 personer per dag. Förslag om station har tagits fram i samråd med trafikutövaren samt tillgänglighet, trygghet och säkerhet internt trafikförvaltningen. Med hänsyn till lokalisering, stationsstorlek och resenärflöde har Näckrosen då bedömts vara en lämplig station.

Stationsutformning

Spärrarna lämnas kvar på Näckrosens tunnelbanestation under pilotprojektet och säkras i ett öppet läge utan funktioner för validering och köp. Orsaken att spärrarna lämnas kvar är för att möjliggöra fortsatt insamling och registrera av passagestatistik vilket görs via spärrarna samt att borttagning inte är motiverat utifrån ett ekonomiskt perspektiv med borttagning, förvaring och återmonteringskostnader. Spärrkropparna kommer eventuellt användas för reklam vilket skapar intäkter. Ett flertal betalstolpar ställs ut i biljetthallarna där köp och validering av biljetter kan/ska göras samt att validering fortsatt

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2024-08-19

Ärende
TN 2024-0755

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

kommer vara möjligt i spärrkiosken vid behov. Tillgänglighet för resenärer kommer att beaktas vid placering.

Stationsbemanning

Trafikutövaren kommer, likt idag, bemanna och ha översikt över spärrlinjen på Näckrosens tunnelbanestation på ett sådant sätt att trafikutövaren följer åtaganden i uppdragsavtalet. Placering för att utföra uppdraget blir en mix av i spärrkiosken och ute i biljetthall, dvs resenärsmiljön för att vara behjälplig med kundservice, försäljning och information. Trafikutövaren ansvarar således alltjämt för uppdraget samt uppsikt över spärrlinjen. Trafikförvaltningen följer upp uppdraget kontinuerligt.

Informationsutformning

Trafikförvaltningen säkerställer att informationsskyltar och dekaleringar gällande pilotprojektet, spärrfri tunnelbanestation, finns tillgängligt på stationsområdet inför införandet och under Syftet med skyltningen är att inför och under informera resenärer om vad som pågår på Näckrosens tunnelbanestation, men även förtydliga SL:s förhållningsregler om att resenärer har ett ansvar att medha och kunna uppvisa en giltigbiljett vid en biljettkontroll. De betalstolpar som ställs ut i biljetthallarna där köp och validering av biljetter kan/ska göras kommer även markeras tydligt med information.

Intäktssäkring

Trafikförvaltningen har tidigare genomfört ett pilotprojekt år 2004, ”Försök med öppen spärrlinje vid tunnelbanestation Slussen norra”, vars resultat påvisade ett intäktstapp. Skillnaden från 2004 mot idag är bland annat ett nytt biljettsystem där trafikförvaltningen både förenklat och samtidigt utökat de olika betalningsalternativen. För att motverka intäktsbortfall med anledning av pilotprojektet kommer trafikförvaltningen öka ronderingar av biljettkontroller i direkt anknytning till Näckrosens tunnelbanestation och närliggande områden.

Marknadsundersökningar

Marknadsundersökningar genomförs såväl före, under som efter pilotprojektet i form av observationsstudie, kvantitativ- och kvalitativ undersökningsmetod.

Resultatanalys

Utöver ovanstående undersökning där det primära fokuset är på resenär och personal, genomförs även förmätningar vad gäller biljettkontroller. Förmätningarna genomförs innan pilotprojektet startar för att skapa ett tydligt nuläge att jämföra resultatet av pilotprojektet mot. In- och ut passagedata från

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2024-08-19

Ärende
TN 2024-0755

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Näckrosens tunnelbanestation samlas in och analyseras, även passagedata från närliggande stationer används. Passagedata tillsammans med försäljningsdata (från Näckrosens tunnelbanestation), valideringsuppgifter (från betalstolpar) samt noteringar och rapporter (från biljettkontroller) möjliggör framtagandet av en utvärdering rörande intäkter.

Ekonomiska konsekvenser

Utöver initiala kostnader för montering betalkortsstolpar och informationsinsatser förväntas inga övriga kostnader att uppstå. Medel finns för att hantera kostnaderna.

Riskbedömning

Kontinuerlig uppföljning kommer genomföras av till exempel intäktsäkring, trygghet och kundnöjdhet. Beslutet bedöms ej ge upphov till fler risker.

Säkerhetskonsekvenser

Inga risker bedöms uppstå av beslutet.

Konsekvenser för miljön

Inga risker bedöms uppstå av beslutet.

Sociala konsekvenser

Inga risker bedöms uppstå av beslutet.

Expedieras till

-

David Lagneholm
Förvaltningschef

Erik Norling
Avdelningschef